

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПРАВА

ID 557

Шифр, назва спеціальності та освітній рівень	133 Галузеве машинобудування (бакалавр)	Назва освітньої програми	Галузеве машинобудування (2024)
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова викладання	Українська
Факультет	Факультет інженерії машин, споруд та технологій (ФМТ)	Кафедра	Каф. обладнання харчових технологій (ОХ)

Викладач/викладачі

Палюх Андрій Ярославович, д-р юрид. наук, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Мета курсу	Мета курсу – формування розуміння права як відкритої системи, що базується на невід’ємності суспільства від держави, законів від повсякденного життя. Право представлене в курсі елементом цілісного світу, що складається з понять, переживань і практичних дій.
Формат курсу	змішаний
Компетентності ОП	<p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ФК4. Здатність втілювати інженерні розробки у галузевому машинобудуванні з урахуванням технічних, організаційних, правових, економічних та екологічних аспектів за усім життєвим циклом машини: від проектування, конструювання, експлуатації, підтримання працездатності, діагностики та утилізації.</p> <p>ФК10. Здатність розробляти плани і проекти у сфері галузевого машинобудування за невизначених умов, спрямовані на досягнення мети з урахуванням наявних обмежень, розв'язувати складні задачі і практичні проблеми підвищення якості продукції та її контролювання.</p>
Програмні результати навчання з ОП	<p>РН10 Розуміти проблеми охорони праці та правові аспекти інженерної діяльності у галузевому машинобудуванні, навички прогнозування соціальних й екологічних наслідків реалізації технічних завдань.</p> <p>РН11 Вільно спілкуватися з інженерним співтовариством усно і письмово державною та іноземною мовам.</p>
Обсяг курсу	<p>Очна (денна) форма здобуття освіти:</p> <p>Кількість кредитів ECTS — 4; лекції — 36 год.; практичні заняття — 18 год.; самостійна робота — 66 год.;</p> <p>Заочна форма здобуття освіти:</p> <p>Кількість кредитів ECTS — 4; лекції — 4 год.; практичні заняття — 4 год.; самостійна робота — 112 год.;</p>
Ознаки курсу	Рік навчання — 2; семестр — 4; Обов'язкова (для здобувачів інших ОП може бути вибірковою) дисципліна; кількість модулів — 2;
Форма контролю	Поточний контроль: семінарські заняття, здача семестрових модулів

	Підсумковий контроль: залік
Компетентності та дисципліни, що є передумовою для вивчення	
Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення	проектор

СТРУКТУРА КУРСУ

Лекційний курс	Годин	
	ОФЗО	ЗФЗО
Лекція 1. Загальні положення про державу і право. Причини виникнення держави і юридичного права. Теорії походження держави. Поняття й ознаки держави. Форма держави. Функції держави. Механізм та апарат держави. Поняття та ознаки право-вої держави	2	0,25
Лекція 2. Основи теорії права (частина 1) Поняття, ознаки та функції права. Спільні та відмінні риси права та інших соціальних норм. Джерела права. Закон. Підзаконні акти. Поняття правотворчості(Правотворчість). Законодавчий процес.	2	0,25
Лекція 3. конституційне право України (частина 1). Конституційне право України: предмет, метод, принципи, джерела. Основні етапи розвитку конституційного процесу в Україні. Загальна характеристика Конституції України. Порядок внесення змін до Конституції України. Державні символи України. Громадянство України. Основні (конституційні) права, свободи і обов'язки людини і громадянина.	2	0,25
Лекція 4. конституційне право України (частина 2). Конституційне регулювання проведення референдумів в Україні. Виборче право і виборча система України. Конституційне регулювання проведення референдумів в Україні.	2	0,25
Лекція 5. конституційне право України (частина 3). Державна влада в Україні. Верховна Рада України. Президент України. Кабінет Міністрів України, центральні та місцеві органи влади. Органи влади Автономної Республіки Крим. Місцеве самоврядування. Судова влада в Україні. Державна влада в Україні. Верховна Рада України. Президент України. Кабінет Міністрів України, центральні та місцеві органи влади.	2	0,25
Лекція 6. Конституційні засади організації та здійснення правосуддя в Україні. Поняття, основні ознаки та принципи правосуддя в Україні. Судова система України. Суди загальної юрисдикції. Конституційний Суд України. Правовий статус суддів.	2	0,25
Лекція 7. Засади правозахисної діяльності. Поняття та державні гарантії правозахисної діяльності. Інститут Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Органи юстиції. Нотаріат. Адвокатура.	2	0,25
Лекція 8. Лекція. Цивільне право України. Загальні засади цивільного права. Джерела цивільного права. Суб'єкти та об'єкти цивільних прав. Цивільна правоздатність і дієздатність фізичних та		

Теми занять, короткий зміст

юридичних осіб. Правочини та їх представництва. Захист цивільних прав та інтересів. Право власності, його зміст, види та захист. Право інтелектуальної власності. Зобов'язальне право. Спадкове право.	2	0,25
Лекція 9. Трудове право України. Поняття трудового права, його основні джерела. Колективний та трудовий договори. Контракт. Порядок прийняття на роботу. Підстави розірвання трудового договору. Робочий час і час для відпочинку. Правове регулювання оплати праці. Трудова дисципліна. Дисциплінарна і матеріальна відповідальність працівників. Індивідуальні і колективні трудові спори (конфлікти), порядок їх вирішення.	2	0,25
Лекція 10. Сімейне право України. Поняття сім'ї. Джерела правового регулювання сімейних відносин. Поняття шлюбу. Порядок одруження. Недійсність шлюбу. Права та обов'язки подружжя. Шлюбний договір. Припинення шлюбу. Права та обов'язки матері, батька та дитини. Влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування.	3	0,25
Лекція 11. Екологічне право України. Загальна характеристика законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Екологічні права і обов'язки громадян. Поняття і види природокористування. Вимоги до природокористувачів. Порядок використання і охорони надр. Поняття природо - заповідного фонду. Червона Книга України.	3	0,25
Лекція 12. Земельне законодавство України. 1. Загальна характеристика земельного кодексу України. Категорії земель України. Право власності на землю. Придбання і реалізація права на землю. Гарантії прав на землю. Права і обов'язки землекористувачів. порядок вирішення земельних спорів. Охорона земель. відповідальність за порушення земельного законодавства.	3	0,25
Лекція 13. Основи адміністративного права України. Поняття, предмет, метод і структура адміністративного права України. Джерела адміністративного права. Загальна характеристика Кодексу України про адміністративні правопорушення. Поняття і сутність державного управління та його співвідношення з виконавчою владою. Адміністративно-правові норми та адміністративно-правові відносини. Адміністративно-деліктне право.	3	0,25
Лекція 14. Кримінальне право України (частина 1). Поняття кримінального права. Кримінальним кодекс України: його загальна характеристика. Поняття та підстава для кримінальної відповідальності. Поняття, ознаки, види та стадії злочину. Поняття та форми вини. Співучасть у вчиненні злочину та її форми.	3	0,25
Лекція 15. Кримінальне право України (частина 2). Обставини, що виключають злочинність діяння. Поняття і види покарання. Призначення покарання, звільнення від покарання та його відбуття. Судимість: строки погашення та умови її зняття. Особливості кримінальної	3	0,5

відповідальності та покарання неповнолітніх. Кримінальна відповідальність за окремі види злочинів.

РАЗОМ: 36 4

Практичні заняття (теми)	Годин	
	ОФЗО	ЗФЗО
Практична робота №1. Загальні положення про державу і право	2	0,25
Практична робота №2. Основи теорії права	2	0,25
Практична робота №3. Основи конституційного права України	2	0,5
Практична робота №4. Основи цивільного права України.	2	0,5
Практична робота №5. Основи трудового права України	2	0,5
Практична робота №6. Основи сімейного права України	2	0,5
Практична робота №7. Основи екологічного, земельного права України	2	0,5
Практична робота №8. Основи адміністративного права України	2	0,5
Практична робота №9. Основи кримінального права України	2	0,5
	РАЗОМ:	18 4

ІНШІ ВИДИ РОБІТ

Теми, короткий зміст

Самостійна робота:
 Загальні положення про державу і право
 Основи теорії права
 Основи конституційного права України
 Основи цивільного права України
 Основи трудового права України
 Основи сімейного права України
 Основи екологічного, земельного права України

Основи адміністративного права України
Основи кримінального права України

Інформаційні джерела для вивчення курсу

1. Кишеньковий довідничок. Основи права // Автори упорядники Бармак М.В., Бармак О.Я. – Тернопіль – АСТОН, 2015.– 408 с.
2. Кравчук В. М.,Кравчук К.Г. Правознавство: Опорні конспекти з основ права: /Навч. посіб. для студентів неюридичних спеціальностей вищих навчальних закладів./ - ТзОВ"Терно – граф", Тернопіль, 2010. – 304 с.
3. Правознавство: підручник [для студ. вищ. навч. закл.]/[А.І.Берлач, С.С.Бичкова, Д.О.Карпенко та ін.]-[2-ге вид. доп.].К.:Правова єдність, 2009. – 792с.
4. Правознавство: Підручник / За відп. Ред..О.В.Дзери.10 – е вид.,перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 423 с.
5. Ратушняк С.П. Правознавство: навчальний посібник для 10-11 профільних класів, абітурентів, студентів неюридичних спеціальностей /С.П. Ратушняк.- Вид.3-є, доп. І перепобл. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. – 720с.

Політики курсу

Політика контролю	Використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; тестування; виконання індивідуальних завдань та презентацій; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії; індивідуальні консультації; екзамен. Можливий ректорський контроль.
Політика щодо консультування	Консультації при вивченні дисципліни проводяться згідно затвердженого на кафедрі ІС. Консультування передбачено як очно ,так і з використанням ресурсів електронного навчального курсу у середовищі електронного навчання університету.
Політика щодо перескладання	Студент має право на повторне складання модульного контролю з метою підвищення рейтингу протягом тижня після складання модульного контролю за графіком. Здобувач ВО має право на зарахування результатів навчання здобутих у неформальній чи інформальній освіті.
Політика щодо академічної доброчесності	При складанні усіх видів контролю у середовищі електронного навчання завжди активується система розпізнавання особи, що складає контроль. Усі практичні роботи у ЕНК перевіряються вбудованою системою Антиплагіат. При складанні усіх форм контролю забороняється списування, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов’язковим компонентом освітнього процесу. За наявності поважних причин (наприклад, хвороба, особливі потреби, відрядження, сімейні обставини, участь у програмах академічної мобільності тощо) навчання може здійснюватися за індивідуальним графіком, погодженим з деканом факультету.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують студенти за курс

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота			Одна третя від суми балів, набраних здобувачем впродовж семестру	100
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота			
15	20		15	25			
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів		
Тема 1	Практичне заняття №1	5	Тема 8	Практичне заняття №5	5		
Тема 2	Практичне заняття №2	5	Тема 9	Практичне заняття №6	5		
Тема 3	Практичне заняття №3	5	Тема 10	Практичне заняття №7	5		
Тема 4	Практичне заняття №4	5	Тема 11	Практичне заняття №8	5		
Тема 5			Тема 12	Практичне заняття №9	5		
Тема 6			Тема 13				
Тема 7			Тема 14				
			Тема 15				

Розподіл оцінок

Сума балів за навчальну діяльність	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
75-81	C	Добре
67-74	D	Задовільно
60-66	E	Задовільно
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Затверджено рішенням кафедри ОХ, протокол №1 від «31» серпня 2023 року.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми канд. техн. наук, доцент кафедри ОХ

Віктор ВОРОЩУК